

sin Nabogaard, som brændte. I Almindelighed bevise de Exempler, vi fremsjøre, ikke saa særdeles Meget, men jeg kan ogsaa møde med et saadant Exempel fra min Nabogaard, rigtignok ikke fra den Tid, jeg har havt Gaarden, men fra den Tid, da jeg var fuldvoksen og faae, hvorledes det gik til. Min Høbegaard var nærmest ved, og der blev gjort særlig Anstængelse for at redde den; men man kunde ikke komme til at slukke paa den anden Gaard, uden at man kom igjennem den Hæve, som hører til min Høbegaard; den blev da ødelagt i en meget høj Grad, ikke blot det, der groede paa Jorden af forskjellige Havesager, men ogsaa mange Frugttræer, saaledes at i alt Fald en Del af dem ikke tiere kom til at bære Frugt. Ved Forsøg paa at redde en saadan Gaard vil man altid og bør man altid finde det Sted, hvor Sprøiten bedst kan anbringes, for at redde den Gaard, som er i Fare. Enhver af os Landboere veed, at, naar Regn og Vand komme fra Oven, saa kunne vore Straatage holde prægtig ud, men kommer Vandet fra Neden igjennem en Sprøttestræale, saa slaar den igjennem Laget. Det var Tilfældet der, og en ikke ubetydelig Del af den Sæd, som laa paa Loftet, blev ødelagt. Nu siger man: Ja, det kan ikke gjøre en nogenlunde velstaaende Mand videre. Men er det Net, naar de, der føre Kommandoen i saadanne Tilfælde sige: Bryd Hul paa det Hegn — at der ingen Erstatning gives? Der blev ved den omtalte Keilighed brudt to Huller i Stengjærdet indtil min Høbegaards Hæve; men herved vil jeg ikke sige, at der var sket Uret; de kunde ikke gjøre Andet. Thi Hovedsagen maa jo dog være at redde den Gaard, der er i Fare. Men er det rigtigt — spørger jeg — at man kommer her og siger: Det er en Ubetydelighed, det skal man ikke bryde sig videre om; man skal gjensidig lide med hinanden? Ja, det er en smuk og kristelig Tanke. Naar der ikke kan komme nogen Lov ud, som kan forbyde disse gjensidige Lidelser, saa er det rigtigt, at den Ene maa lide med den Anden; men, naar der bliver budt os en Lov, som siger: Disse Lidelser ere ikke nødvendige, saa er det ikke saa rigtigt af Forsamlingen her ikke at tage den; disse gjensidige Lidelser med hverandre i dette Spørgsmaal have ingen Steder hjemme her. Naar der skrives ind fra Dyrighedens Side, saa er det uberettiget at lade Borgerne lide for det, som ved Kommandoord befales at skulle gjøres — det være Lidet eller Meget. Der siges: Man kan gjensidig forstikke. Det kan gjerne være, at de, som her i Thinget have deres Formand, som kan sige: Det vil jeg tage mig af, eller sige: Det har jeg allerede taget mig af; vi vide, at det ærede Medlem fra Sjælland har det i sin Gaand; det skal ikke bebreides ham; men det lader sig ikke saaledes gennemføre ad den Vej for os Andre. Jeg tror neppe, at vore større Assuranceselskaber ville være villige til at gaa ind paa det Slags Forsikringer, og hvad er der saa

i Veien for at gaa den almindelige Lovgivningsvej? Naar det er Staten, som, om den just ikke har Assurancesvesenet under sig, saa dog har Kontrolten dermed, hvorfor er det saa en Feil, at man søger at gaa den Vej, som bliver anvist i dette Lovforslag? Jeg vil just ikke sige, at det vilde smerte mig saa forkrækkelig, om Loven faldt, men jeg kan ikke forstaa, hvorledes noget Saadant kan være Folkethingets Mening. Det ærede Medlem derovre (Th. Kruse), der talte saa ivrig ved 1ste Behandling, mente, at Landboerne slet ikke søgte nogen Længdertil. Ja, det kan gjerne være, at Skolelærerne, som maaske ikke reise saa lidt, have et særligt Kjendskab til Landboerne, som leve i disse Forhold; det vil jeg ikke modsig; men det ærede Medlem maa dog ogsaa lade os Andre komme frem med vore Erfaringer og tillade os at have en Mening, om vi trænge dertil eller ikke. Det ærede Medlem er ikke berettiget til at tale i alle Landboeres Navn. Jeg ønsker altsaa, at Loven maa gaa igjennem, og jeg kan meget godt gaa ind paa det Endringsforslag, som er filltet af det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valckreds (N. Andersen).

Th. Kruse: Jeg skal ikke inklade mig paa det Sidste, som den foregaaende ærede Taler fremsatte. Jeg skal med Fornøjelse skænke ham alle slige Allusioner til Skolelærerne. Det vilde jo være en let Sag, naar man havde Lyft dertil at optille et Reglespil imellem Skolelærere og Gaardmænd, men jeg tror ikke, det er fornødent ved denne Sag, og saadanne Hensyn tager jeg slet ikke. Jeg vil tilstaa, at det Forslag, som det ærede Medlem for Assens (N. Andersen) er fremkommet med, virkelig i første Dieblik gav mig Meget at tænke paa. Det ser ved første Diekast saa faare imødekommende ud; det synes i og for sig at være billigt, at Sognet kun betaler indtil 33 Ore af hver Lønne Partikon for saadan Skade, hvorimod Resten udredes af Amtsrepartitionsfonden. Det er sikkert nok, at der paa den Maade ikke saa let vilde kunne falde store Byrder paa de enkelte Sogne for de enkelte Nar. Dette skal indrømmes; men paa den anden Side maa det ærede Medlem vistnok ogsaa indrømme, at han aldeles ikke derved forandrer Skatteobjektet. Det er og bliver dog bestandig Partikonbesidderne og Jordbrugerne, der komme til at svare Erstatningen; thi de skulle lige saa fuldt betale til Amtsrepartitionsfonden som til Sognekassen. Dersom man ikke alene ser hen til det enkelte Nar, men udjevner det f. Ex. over 50 Nar, antager jeg, at den Byrde, som vil komme til at falde paa de enkelte Sogne, i alt Væsentligt eller i det Mindste tilnærmelsesvis vil blive den samme som, naar de hver for sig skulde betale til selve Sognekassen. Jeg kan derfor ikke se, at dette Endringsforslag i Virkeligheden forandrer Noget ved selve Lovforslagets Væsen, og det er en af de Grunde, hvor-